Az önkormányzati törvény kötelező feladatokat ír elő és önként vállalt feladatok ellátását teszi lehetővé a települések számára. Kiegészíti ezt azzal a kikötéssel, hogy az önként vállalt feladatokra fordított források nem veszélyeztethetik a kötelező feladatokat. A jogszabály a kötelező feladatok teljes köréről beszél, ezért, amikor Biatorbágy Város Önkormányzatának a köznevelés területén tett vállalásait vizsgáljuk, ennek alapján kell megközelítenünk a kérdéskört.

Az elmúlt öt esztendő részletes elemzése egy időre azért mellőzhető, mert annak alkotói és részesei voltunk, így teljes körű ismeretét feltételezzük. (A későbbiekben természetesen a helyzetelemzés a dokumentum része lesz.)

2018-ban a következő kérdésekre keressük a választ:

Óvodai nevelés

1. A Tóparkban létesülő óvodai (és bölcsődei) csoportok betagolódása a jelenlegi óvodai és bölcsődei intézményrendszerbe. Lehetséges önálló intézmény létrehozása, vagy a tagintézményként való működés.

Javaslat:

Többcélú, óvodai és bölcsődei intézményegységet magába foglaló önálló intézmény megalapítása.

2. „A mára 24 csoporttal, 5 feladatellátási helyen működő Biatorbágyi Benedek Elek Óvoda egy intézményként való működtetése és fenntartása bizonyosan előnyös, ha kizárólag gazdasági szempontokat veszünk figyelembe, vagy esetleg a férőhelyek elosztását tartjuk szem előtt.
A férőhelyek és az igények elosztása ugyanis nem egyenletes a településen. Csak az teszi jogszerűvé a másik tagóvodába való átirányítást, hogy Biatorbágy egy körzetként működik. Ez akadályozza meg némiképp az egyes tagóvodák szegregálódási folyamatait is, hiszen a külterületről érkező, döntően szociálisan hátrányosabb helyzetben lévő családok érthető módon a legközelebb eső óvodát célozzák meg. Belső tömegközlekedési lehetőség híján így biztosított az óvodába való eljutásuk, óvodakötelezettségük teljesítése.
A fizikai távolságok azonban nagyon nehézkessé tesznek minden folyamatot: a pedagógiai ellenőrzések megszervezését, az egységes program szerinti működtetést, a szakmai munkaközösségek munkáját, a naprakész információcserét, az igények beszerzések összehangolását, az egyedi arculat érvényesülését, az intézmények kötelezettségeként működő önértékelési rendszer gördülékeny működtetését, a szülői közösség hatékony segítő működését, hogy csak a legszembetűnőbb eseteket említsem.
Intézményvezetőként folyamatos hiányérzet él bennem avégett, hogy nem látok rá folyamatosan minden tagóvoda életére, problémáira. S bár a tagóvoda-vezetők hathatós segítséget jelentenek, tőlük is csak korlátozottan várhatom el bizonyos feladatok átvállalását, hiszen ők is csoportban dolgozó pedagógusok, akik a mindennapi nevelési teendőik mellett látják el a tagóvodák vezetését.”(Hingyiné Molnár Ildikó óvodavezető helyzetértékelése)

Javaslat:

A Benedek Elek Óvoda szétválasztása két önálló intézményre.

3. A Nagy utcába tervezett új óvoda első sorban a biai városrészben enyhíti a férőhely gondokat mindaddig, amíg a Legóvár Tagóvoda működhet. Amint annak három csoportja megszűnik, a bővülés mértéke egy csoportnyira csökken vissza. Emiatt még jó ideig szükség lesz a Csicsergő Tagóvodában létesített két új csoportra. A gondokat a Biai Református Egyházközség óvodaépítési szándékának megvalósulása enyhítené.
A torbágyi városrészben is szükséges további csoportok létesítésére. Ez szolgálná az általános óvodai nevelési programban résztvevők elhelyezését lakóhelyük közelében, illetve a nemzetiségi óvodai nevelést igénylők számára

három, homogén életkorú csoport létrehozását, a túlzsúfoltság megszűnését.

Javaslat:

Három-öt éves távlatban új, négycsoportos óvoda építése a torbágyi városrészben. Az előkészületek (meglévő intézmények bővítési lehetőségeinek vizsgálata, új, alkalmas terület kiválasztása, koncepcióterv készítése, stb.)megkezdése és lefolytatása ebben az önkormányzati ciklusban.
A német nemzetiségi óvodai nevelés feladatának átadása a Biatorbágyi Német Nemzetiségi Önkormányzatnak.

4. A Biatorbágyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjétől származó információ szerint a külterületekről bejáró gyermekek száma növekszik. Szintén egyre több a sajátos nevelési igénylő kisgyermek. Fejlesztésük feltételeinek megteremtése (utazó gyógypedagógusok) megyei szintre delegált állami feladat, azonban a rendszer nem működik hatékonyan. Az óvodás korban elmaradt fejlesztés egyik következményeként a hat éves korban az iskolai élethez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek további egy évig óvodai nevelésben vesznek részt, ami természetes módon növeli a csoportok létszámát, melyben a megfelelő fejlesztés nem történhet meg. Ez ördögi kör.

Javaslat:

Az önkormányzat által foglalkoztatott gyógypedagógusok számának megtartása, lehetőség szerint bővítése.
Kitartó törekvés a csoportlétszámok 25 fő alatt tartására.
Speciális, kis létszámú csoportok létrehozása a csak ezen a módon fejleszthető, súlyos fejlődési eltérést mutató gyermekek számára.

5. *„Megtörtént az önkormányzati ingatlanvagyon műszaki felmérése. Körvonalazódik, hogy a* ***régi óvodaépületek teljes felújításra, korszerűsítésre/újraépítésre*** *szorulnak annak érdekében, hogy egészséges környezetben, a kor követelményeinek megfelelő, gazdaságosan működtethető intézményben nevelhessük az óvodás korosztályt.”(Hingyiné Molnár Ildikó óvodavezető helyzetértékelése)*

Javaslat:

Három-öt év alatt biztosítani kell az óvodaépületek fizikai állapotának, helyiségeinek, felszerelésének teljes körű megfeleltetését a törvényi előírásoknak, ide értve az udvarokat és a fogyatékkal élő gyermekek ellátásához előírt feltételeket is. A szükséges források megteremtése a város költségvetésében elsőbbséget kell, hogy élvezzen.

6. Egyre nehezebb biztosítani a megfelelő számú óvodapedagógust a megüresedő álláshelyeken. Egy helyi pótlék bevezetése, lakhatási támogatás, stb. segítené a megfelelő dolgozók kiválasztását, alkalmazását.

Javaslat:

Jó szakemberek alkalmazását és megtartását elősegítő szociális támogatási rendszer kidolgozása.

7. Az elmúlt öt évben a köznevelési pályázat útján kapott az óvoda kiegészítő forrásokat részben a kötelező feladatok ellátásához, részben az óvodai életet színesebbé, tartalmasabbá tevő események finanszírozására, pedagógus-továbbképzésre, a nevelőtestületek összekovácsolására.

Javaslat:

Az óvodai nevelés kötelező feladataihoz kapcsolódó személyi és dologi kiadásokat a jövőben ne pályázat útján, hanem az intézmény(ek) költségvetésében finanszírozza a fenntartó. Óvoda a köznevelési pályázatra csak az e körön kívül eső programokra és eszközökre, csapatépítésre, stb. nyújthasson be pályázatot.

8. Az óvodai nevelésen kívül az óvodaépületekben zajló foglalkozások rendjének szabályozása az elmúlt években végrehajtott változtatások értékelése:

Az óvoda épületében szervezett különfoglalkozások létjogosultságát az óvodapedagógusi közösség alapvetően megkérdőjelezi. A szülői igényekre és fenntartói nyomásra reagálva azonban többször is megkísérelték ennek ésszerű megvalósítását.
A jelenleg terembérleti rendszerrel, nevelési időn kívül, az óvodapedagógusok bevonása nélkül, külső szervezetek által biztosított tevékenységrendszer nem minden esetben váltotta be a hozzá fűzött reményeket.
A szülői és pedagógusi visszajelzések igen vegyesek a foglalkozást vezetők személyéről, hozzáállásáról, az óvodás korosztály sajátosságainak szem előtt tartásáról illetően.
Egyes foglalkozások látogatottsága folyamatosan csökkent, mely feltételezhetően a alábbi okokra vezethető vissza:

- kompetenciahiány (nem a kicsiknek való hangnem, bánásmód a játékosság hiánya)
- a gyerekek leterheltsége (nem az óvodás korosztály sajátja és igénye a különórák látogatása)
- hasonló foglalkozások jelenléte a település sportlétesítményeiben.

(Hingyiné Molnár Ildikó óvodavezető helyzetértékelése)

Javaslat:

A nevelési év végén elégedettségi kérdőívek kiküldése, melyek megmutatják a valós szülői igényeket és véleményeket.
Ennek eredményeképpen lehet megtartani illetve megszüntetni foglalkozásokat.